

VOORBEELDVRAGEN LOOPBAANGESPREEK

WAT IS EEN LOOPBAANGESPREEK?

In een loopbaangerichte leeromgeving worden loopbaangesprekken gevoerd waarin teruggekeken wordt op een ervaring. Een loopbaangesprek maakt het voor de jongere mogelijk richting te geven aan de eigen (studie)loopbaan en zijn/haar identiteit (verder) te ontwikkelen. Het gesprek bestaat uit vier onderdelen:

1. terugkijken naar een ervaring en met name de momenten die indruk hebben gemaakt
2. reflecteren op deze ervaring met als doel kwaliteiten en motieven te benoemen
3. vooruitkijken naar keuzes die, gegeven de kwaliteiten en motieven, het best verkend kunnen worden
4. de jongere activeren om daadwerkelijk stappen te ondernemen waarmee hij de keuze voor vervolgstappen concreetiseert.

Doel loopbaangesprek:

De jongere leert zelf betere (studie en/of loopbaan) keuzes te maken.

VERLOOP LOOPBAANGESPREEK?

Standaard start het loopbaangesprek met terugkijken op een concrete ervaring met werk of werken. Denk bijvoorbeeld aan een praktijkles of een stagedag maar het kan ook een interview met een professional zijn of een opdracht op school. Het is essentieel dat deze concrete ervaring er voor de jongere 'er toe doet', oftewel een ervaring is die een emotie oproept.

De ervaring kan positief of negatief zijn. Bij het reflecteren op positieve ervaringen gaat het vaak om het ontdekken van de kwaliteiten. Bij het reflecteren op negatieve ervaringen komen motieven van jongeren meer aan het licht.

De LOB-begeleider helpt de jongeren een 'klein verhaal' over deze ervaring te vertellen.

Een klein verhaal vertelt zo concreet mogelijk wat er gebeurd is zonder dat er geïnterpreteerd wordt. Het concentreert zich daarnaast op de emoties die in de ervaring naar voren zijn gekomen. Dit is belangrijk omdat de jongeren hierdoor eerst leert om de ervaring min of meer objectief te observeren.

Het kleine verhaal kan vervolgens worden verbreed (speelt de beschreven ervaring ook nog ergens anders in het huidige leven?) en verdiept (heeft de jongere deze ervaring al eerder gehad?). Het doel van de verbreding en verdieping van het kleine verhaal is de jongere in staat te stellen tot vergelijkend leren. Met vergelijkend leren wordt bedoeld dat er een 'rode draad' gezocht wordt uit vergelijkbare ervaringen. De LOB-begeleider kan de jongere hierbij helpen. Het doel van deze reflectiefase is om samen met de jongere tot een 'groter verhaal' te komen over de motivatie (leefregels) van de jongere, over de wijze waarop de jongere deze leefregels inzet (inclusief de ervaren voor- en nadelen), en ten slotte over de kwaliteiten van de jongere die in de kleine verhalen duidelijk worden.

Vervolgens breekt de fase van vooruitkijken aan: het grotere verhaal maakt duidelijk waar mogelijkheden en grenzen voor de jongere liggen. Samen met de jongere maakt de LOB-begeleider een plan waarin een vervolgstap en de weg daar naartoe worden benoemd. Het gaat er om dat de vervolgactiviteit die wordt geformuleerd een activiteit is waar de jongere ook echt warm voor loopt. Pas dan kan de jongere geactiveerd worden: hoe kunnen loopbaankansen worden benut, hoe kunnen belemmeringen worden omzeild of overwonnen en hoe kan het eigen netwerk worden ingezet of hoe kan een nuttig netwerk worden opgebouwd?

VOORBEELDVRAGEN

Op de achterzijde zijn vragen opgenomen die als leidraad gebruikt kunnen worden in het loopbaangesprek. Het is van belang dat deze voorbeeldvragen vertaald worden naar de gespreksituatie en daarmee aansluiten bij de situatie en de jongere.

MEER WETEN?

expertisepuntlob.nl/wegwijzers

VOORBEELDVRAGEN LOOPBAANGESPRAK

1. TERUGKIJKEN OP ERVARING

- Welke ervaring wil je met me delen? Vertel.
- Waar ben je trots op? Vertel.
- Wat heeft indruk op je gemaakt? Vertel.
- Waar was je op dat moment? Beschrijf de omgeving.
- Wat was je rol op dat moment? Wat werd er van je verwacht?
- Wie waren er in de omgeving aanwezig? En met wie werkte je samen?
- Wat deed je? Wat zag je? Wat gebeurde er precies?
- Op welk moment voelde je je fijn/ ongemakkelijk?
- Wat maakt deze gebeurtenis voor jou een specifieke fijne of ongemakkelijke ervaring?

2. REFLECTEREN OP ERVARING

- Wat deed jij hierin heel goed?
- Wat moest jij kunnen en weten om dit te doen?
- Wat vond jij het leukst aan de hele ervaring?
- Ben je hier altijd al goed in geweest? Kun je eens een situatie noemen waar je dit ook goed deed?
- Hoe zou jij deze kwaliteit noemen?
- Wat ben je over jezelf te weten gekomen over wat jij kunt? En wat kun je meenemen uit deze situatie?
- Wat maakte deze ervaring voor jou bijzonder?
- Wat raakte jou in deze situatie?
- Wat zegt dat over wat jij belangrijk vindt?
- Wat riep dat bij je op? Weet je waar dat vandaan komt?
- Hoe herkenbaar is dit voor jezelf? Herken je dit in andere situaties?
- Hoe zou je dit inzicht op deze ervaring willen noemen?
- Is dit iets wat je leuk vindt én waar je ook goed in bent?
- Wat ben je over jezelf te weten gekomen over wat jij wilt? En wat kun je meenemen uit deze situatie?

3. VOORUITKIJKEN NAAR DE KEUZE

- Wat is er nodig om een goede vervolgkeuze te maken?
- Wat wil je uitproberen of leren over je toekomstige vak, studie of werk (en daarmee over jezelf)?
- Welke volgende stap ga je zetten (binnen of buiten de school)?
- Wat ga je doen, wat spreek je af met jezelf of met mij?

4. ACTIVEREN VAN DE GEMAAKTE KEUZE

- Wie kan jou helpen met leren en uitproberen van je toekomstige vak, studie of werk (en daarmee over jezelf)?
- Hoe ziet je netwerk eruit (wie, grootte, inhoud)?
- Hoe ga je contact leggen met degene die jou kan helpen?
- Waar heb je mij voor nodig, wat kan ik voor jou betekenen?
- Wat doe je wanneer om contact te houden met deze mensen in je netwerk?
- Welke activiteit/ ervaring (binnen of buiten de school) is nodig om een vervolgstap te maken?
- Hoe kun je dit organiseren?
- Waar kun jij tegenaan lopen? Hoe kun jij dit oplossen?
- Wat is de volgende stap en wat wil je daarmee bereiken?

- kwaliteitsreflectie
- werkexploratie
- loopbaansturing

- motievenreflectie
- netwerken